

פ ר ר ש ר ק ר ל מס. 369
מיסיבת ועדת העבודה, שהתקיימה ביום ו',
ת' באלול תשל"ו (2.9.76) בסעה 9.00, בתל-אביב

חברי הועדה:

נ כ ח ר:

- כ. ורסמן - יור'
- ז. אמיר
- פ. גרוסר
- מ. גז
- ל. דיציאן
- ה. זיידל
- ד. לוי
- א. לבנבראון
- ח. סמנוני

א

י

מוזמנים:

- ר. דוד - משרד המסחר והתעסיה
- ב. חקלאי - סגן מנכ"ל משרד העבודה
- י. עם-סלם - ראש המועצה המקומית ירוחם
- ר. פרץ - מירוחם
- ד. אלפסי - מזכיר מועצת פועלי ירוחם
- א. חיים מירוחם
- י. זוביב - מירוחם
- ח. זהבי - מירוחם
- מ. סבא - מירוחם

ט.קושר.

רשמה:

מצב התעסוקה בירוחם.

סדר היום:

2321.

(למקל) יום 2.9.76

היו"ר פ. ורסמן:

אני פותח את הישיבה.

ז. אמיר:

הנוטא הוא "עתידה של ירוחם". אני סודה לחברי הועדה וליושב-ראש על היענותם המידית לזימון הישיבה בנוטא זה. הבעיה של ירוחם היא בעיה כרונית המעט פיוס הווסדה. זו עיר סקמה עם תקוות גדולות להפוך את הסמטה לכר פורח וגם לסכנע את תושבי הארץ, במיוחד את תושבי רצועת החוף, לבנות את הנגב ולהיבנות. במסך שנים רבות נאבקת העיר לא רק עם בעיות שבע, אלא נאבקת על התבססות במקום. התקוות שתלו בירוחם היו גדולות. ירוחם, כמו יטובים אחרים, הוקמה על אם הדרך באר-סבע - אילת. מאז סנסלל כביס הבקעה לאילת סבלה ירוחם באופן יסיר מהכביס הזה. התושבים, לפרות אחיותם בקרקע, מתלכטים בבעיות סונות וגדולות. הבעיות אינן נוגעות רק לתעסוקה ומים אלא בעיות חברתיות, בעיות חינוכיות, הזרמת כוחות מעולים ומתאימים, עד כדי כך שלא מזמן, ועדת הסרים לעיירות הפיתוח בראסותו של הסר בר-לב קיימה ישיבה מיוחדת סדנה בעתידה של העיר.

בחדס יולי הסנה סלח עוזר ראסי למזכיר המסלה תזכיר מפורט לסרי החינוך, המסחר והתעסיה והסיכון, ובו ציטוט מהחלטות ועדת הסרים ובהן תכנית לפיתוח רב-סנתית של ירוחם. אני רוצה להביא לידיעת חברי הועדה את עיקר ההחלטות שהחלשו בוועדה זו. ראסית, להטיל על מסרד החינוך והתרבות לעבד תכנית מפורשת למסיכך סגל מורים לירוחם. התכנית תוגס לוועדת סרים לענין ערי פיתוח באחת היסיבות הקרובות סנית, להטיל על מסרדי הסיכון והמסחר והתעסיה לתאם ביניהם ענין הקמת המרכז המסחרי הנוסף בירוחם. סליסית, להטיל על הועדה הבין-מסרדית לענין ערי פיתוח לבדוק את נוטא פיתוח הפארק בסמוך לירוחם. יס פארק סיכול להיות נפלא ומוסך תיירות גם ממרכז הארץ וגם מהסביבה, ופה צריך להסקיע כספים רבים.

החלטה נוספת קובעת סיס להטיל על הועדה הבין-מסרדית לענין ערי פיתוח לוח זמנים מפורט לכל מרכיב בתכנית הפיתוח הרב-סנתית. ועוד - לאסר את תכנית הפיתוח הרב-סנתית לירוחם. עוזר סר המסחר והתעסיה לענין ערי פיתוח ידווח בכתב לוועדתהסרים אחת לססה חדסים על התקמות ביצוע התכנית.

בינתיים אוסר הניר הזה דומני פה אחד על ידי ועדת הסרים לערי פיתוח. בין היתר, כאסר מדובר על תעסוקה, נאמר בצורה מפורסת: הגדלת אוכלוסיה בכדי סלוסת. אלפים נפש תגדיל את מספר המועסקים ב-1500 איס ובתוכם כ-600 איס בתעסיה.

הסעיף הסני המענין אותנו הוא ס"כרצע נמצאים בטלב הרחבה מפעלי שפפו ופוספטים באורון סיוכלו לקלוט חלק מתוספת המועסקים".

לפני סבו ע-סבויעיים אנחנו סומעים סמקום הרחבת "שפפו" יס פליסת עובדים מאותו מפעל. אינני יודע אם אותו דין לא חל על יתר המקומות. אנחנו צריכים בצורה ברורה ביותר לדעת מה אנחנו רוצים מהעיר הזאת. האם אנחנו רוצים שהעיר תתפתח, תקלוט עולים, תקלוט ותיקים ממרכז הארץ. אם כן - אנחנו צריכים להביא הצעות לקונקרסיות ולא רק תכניות נסגבות. לכן יס צורך סועדת העבודה של הכנסת תיכנס לעובי הקורה לבדוק מה מתרחס סם ולנסות להציל את ירוחם. אני אומר זאת אולי בצורה דרססית, להציל את ירוחם. היום היא נמצאת במצב מורלי חברתי בירידה. לכן יס חסיבות עקרונית סאנסי מסרד המסחר והתעסיה ומסרד העבודה, יאמרו לנו מה התכניות לשווח הקצר ביותר כדי להתגבר על המצוקה, בעיקר בתעסוקה ובחינוך, כפי שהיא קיימת בירוחם, ומה לשווח ארוך או בינוני. ודבר נוסף שהיינו רוצים לדעת, האם ניתן

לסלול או לספץ את הכביס סנקרא כביס הנפט, סיחקר את המרחק בין ירוחם ובאר-טבע ב-15 קילומטר, ויגיע בצורה טובה ביותר למרכזי התעסיה-המתוכננים.

בנוסא החינוך אנחנו צריכים בצורה ברורה ביותר לתת תמריצים מיוחדים לאותם כוחות הוראה שרוצים לבוא ממרכז הארץ. היום, לצערי הגדול, לא באים לערי פיתוח מתוך אידיאליים. אנחנו צריכים לתת היום תמריצים קונקרטיים ולא כפי שהם ניתנים היום. אני חוסב שבמקום כירוחם, כמצפה רמון ועוד מקומות כאלה בצפון וכדרום, חייבים לתת בהם לאנטי מרכז הארץ שבאים להתישב במקום, לאותם כוחות להם אנחנו זקוקים, אפשרות לבנות בית במקום ולקבל תמריצים מהפדינה, ובמיוחד לטחר את איזורי הפיתוח מהעול הכבד סנקרא מס הכוס על בית סבוים בכוחות עצמם. נוסא זה הגעלה פעם בכנסת כהצעת חוק, ואני חוסב שהוא צריך להיות בין יתר המלצות הועדה.

הי'ר מ. ורטמן:

ועדת העבודה תדון בנוסאים סטייכים לוועדת העבודה. יש הרבה נוסאים סטייכים לאיזורי הפיתוח. לא נדון בנוסא הסנוי בויכוח לגבי כלל איזורי הפיתוח, כגון מס רכוס. זו סאלה סאינה נוגעת לכאן. יש הצעה כזאת, אבל היא אינה ספציפית לירוחם.

מ. גז:

כולנו קיבלנו בזעזוע את מה שקורה עכסיו בירוחם. אבל לפחרת היום לאחר שהדבר התפרסם, קלטתי ברדיו איס מסרד העבודה או מסרד המסחר והתעסיה, טאמר: מה הצעקה הזאת? מפעל ים המלח מבקס ידיים ענבדות, בדימונה חסרים עובדים, על מה קמה הצעקה? האמת צריכה להיות באיזסהו מקום. טוב שנסמע כאנטי המקום עצמם מה המצב לאמיתו בירוחם.

פ. גרופר:

אני מבקס מראס המועצה לחלק את הדברים לסני חלקים. אני מבין סיס בעיה סושפת הקיימת בערי פיתוח, כמו מורים. זה החלק הקבוע בקסי ערי הפיתוח. החלק המיוחד לירוחם: הוא נוסא אחר. מה קרה שתאום בנוסא התעסוקה? כל האיזור הוא איזור פיתוח.

ד. לוי:

ועדת העבודה דנה גם בעניני סיכון, תעסיה וענין תעסוקה. אם נגביל את עצמנו רק לתעסוקה, לא נוכל לדון בנוסא סנקרא עתידה של ירוחם.

הי'ר מ. ורטמן:

אין הצעה שהועברה מעל כמת הכנסת. הצעה כזאת לא הועברה לוועדה. לו זו היתה הכותרת, היינו דנים במכלול הסאלות. הצעה זו באה כתוצאה ממצב התעסוקה שהתפרץ שתאום. הכוונה של זימון יטיבה יוצאת מן הכלל הוא לדון ולנסות לפתור מה טאפטר. אם נכנס לכל הבעיות, תהינה שס או סמונה יטיבות, ובינתיים לא נפתור את הבעיה האחת. אני מציע סנתיחס לבעיה אחת ספציפית כדי לנסות לסייע בידי ההנהגה בירוחם להתגבר על הבעיה.

י. עם-סלם:

אני מודה לחברי הועדה, ובמיוחד לחבר-הכנסת ז'ק אמיר סיזם את הדיון. הייתי רוצה לחרוג מהבקסה להתיחס ספציפית לנוסא התעסוקה, כי זה רק סימפטום. אני מקבל עידוד מכך סגוף ציבורי כמו ועדת העבודה מתיחס באופן ספציפי לבעית ועתיד ירוחת. היינו רוצים שהועצה תאמץ את המקום עד שנצא לדרך המלך.

הרקע: - בסנת 1951 הוקמה ירוחם ובמסך

כל הסנים שחלשו מאז לא היה ברור באיזה כיוון תןא תתפתח ואיזה אופי היא תיטא, לא היה ידוע לאיזה היקף אוכלוסיה היא מתוכננת להגיע ומעולם לא היתה לה תכנית אורכנית כוללנית ולא תכנית פיתוח רב-סנתית.

י.עם-סלם:

יתר על כן, הביאו סלבי הקליטה והאילוס העיקריים לקליטתם של קבוצות עולים גדולות מפרוקו, הודו ופרס, שהאופי והרמה של החינוך, אתרבות והחברה שהעלו עימם היתה טובה לחלוטין מזו הקיימת בישראל.

חוסר האיטגרציה המוחלט והעבר קליטה חברתית בסיסית של אוכלוסיה מסוג סיהונחתהי הרחק מכל מרכז עירוני שעשוי היה, אילו נמצא, להוות אינטגרציה, גרמו לבעיות ולמסקעים חברתיים עמוקים. תוצר אומלל למציאות זאת מתבטא בהעדר רובד עילית מקומי סאמור היה להוביל את העיר ואת תוסביה להתפתחות נורמלית ולאינטגרציה בחברה הישראלית.

מעגל הקסמים: כיום, לאחר 25 שנות קיומה, סרויה עדיין ירוחם עך אוכלוסיה של כ-7,500 נפש בסגנוציה סאין לאנסי המקום שליטה עליה. רמת החינוך אינה מסביעה רצון; סרותי נרפואה לוקים בחוסר; אמצעי התחבורה מסובכים ופוגבלים; היצע התעסוקה בלתי-מגוון; סירותי המסחר והסיווק בלתי-מספיקים.

כל זמן שהאוכלוסיה הבסיסית אינה מקבלת עירוני פוגבר של תוסבים ברמה גבוהה, מונצחת הבעיה החברתית היסודית של ירוחם הפוגעת בכל יתר התחומים. מעגל הקסמים מתבטא בכל תחום סאנסי המקום בוחרים בהבראתו.

בחינות: - על אף המסאבים, המאמצים והרצון המוסקעים בחינוך, לא יחול מפנה מסמעותי ברמתו כל עוד יגיעו רוב רובם של תלמידי כיתות א' עם פיגור סביבתי. ואילו כל זמן שרמת החינוך היא כזאת, לא יבואו מספחות סכנוחן להביא למפנה הזה.

בתעסיה: - כל עוד סמפעלי התעסיה במקום לא יציעו תעסוקה מגוונת, עתירת יידע ורבת-הכנסה, לא יגיעו מספחות ברמה נאותה; כל עוד לא יהיה כוח אדם פעולה סייקלש במפעלים עתירי יידע - לא יוקמו מפעלים.

בסיכון: - בהעדר קליטה מסיבית ומפעלי תעסיה סיפרנסו מספחות חדסות, לא ייבנו דירות בירווחם ובוודאי לא בסטנדרט גבוה; אך כל עוד לא יוצע דיור בסטנדרט גניה ופיתוח גבוה - לא תגיע הקליטה הסלקטיבית המיוחלת.

גיסת הממסלה: - בתזכירים לסרי הממסלה, בפניותבכתב ובעל פה, בביקוריהם של ראסי מוסדות, של ראט הממסלה ורוב הסרים הנוגעים בדבר, תוארה בעיתה של ירוחם כפלוא חחריפות המתבקסת ממציאות קסה זו, כאס המסקנה המרכזית התמקדה בהכפלת האוכלוסיה תוך הקפדה על רמת המועברים, ואילו התביעה היתה כי תוכן תכנית בין מסרדית אינטנסיבית ויסודית סיהיה בכוחה לפרוץ את מעגל הקסמים ולהוציא את העיירה מקפאונה.

אמנם, לאחרונה הוכנה תכנית חומס בין-מסרדית לפיתוחה של ירוחם, אמנם הוזרמו בסנים האחרונות תקציבים רבים לחינוך, לעבודה בקהילה ולפיתוח. אמנם ובעיקר גורמים מקומיים ומספחות ברמה גבוהה, אידיאליסטים לכל דבר ובעלי רצון ואתגר לעסיה שהגיעו בסנים האחרונות, עסו פאמצים עצומים לספר ולסנות כל אחד בתחופו. אך כל אלה, אם כי תרמו לסיפור רציני בחינוך, בתרבות, בחיי החברה, ברפואה ובתעסיה, למפנה דרסטי ומתמסך בקצב וכיוון התפתחותה של העיירה, לא הביאו. המציאות המתמסכת הביאה את האוכלוסיה הבסיסית ואת סיכבת העילית המתחלפת לידי רגסות תיסכול ולידי הרגסה שהסלשון המרכזי החליט בעצם להנציח את ירוחם כעיירה קסנה עם סרותים מצומצמים ורטה כללית גמוכה.

3.9.76

י. עם-סלם:

גיסת מסרדי הממסלה לפתרון הבעיות בתחומים הסונים אכל מסאירה את הרוסם סאין רצון עז וכן לבצע סינויים סרחיקי לכת.

בתחום הקלישה: - לשני שלוש סנים קלסנו שלוסים מספחות מעולי רוסיה. אנסים שלנו הלכו לסדה התעושה ועסו פאמצים כבידים להביא עולים. מבחינה כלכלית היתה צפויה הכנסה טובה. מבחינה חברתית ציינו סירוחם עסטה את המכסיום גם בנוסא של קלישה חברתית. היו מדריכים, היתה עובדת קהילתית צמודה. כסלב מסויים אמרו העולים, סאו סמביאים צוד מספחות מרוסיה או סיקחו אותם מסם. אנחנו לחצנו על מסרד הקלישה סיביאו עוד עולים. העולים קיבלו תסובה מסורסת בכתב סתינתן להם אפסרות לבחור אחצ מסלוסה מקומות תוך חדס ימים. כזה נגמר בססא הקלישה אצלנו. זו היתה ההתיחסות.

בתחום התעסיה והסיכון: - דרסנו סיוקסו בירוחם מפעלי תעסיה עתירי ידע אטר ימסכו למקום כוח אדם ברסה גבוהה, וכדי סנוכל לתת לאנסים אלה בסחון כלכלי. נאמר לנו סמדברים על איזורי תעסיה בין-עירוניים ואנחנו בסלח עובדים לסם. איזור תעסיה סמוקם עכסיו ברמת-חובב הוא האיזור הראסון סמתחיל לפעול. בביוס הגיסה לאיזור זה סגור בפנינו. דרסנו פתיחת הכביס, כביס הנפש, גם כדי להגיע לאיזור התעסיה הזה ולמסס את התכנית סנסתלב באיזורי תעסיה, ונאמר לנו ססיפוך הכביס אינו כלול בתקציב. פיתחת הכביס היתה מקרבת אותנו גם לבאר-סבע. זה היה גותן פתרון לבעית התחבורה הציבורית שהיום היא לקוייה. היום יס לנסוע סעה שלימה כדי להגיע לבאר סבע, כי צריך לעבור דרך דימונה. האוטובוס האחרון פבאר סבע לירוחם יוצא ב-21.30, ואין אפסרות למי סרוצה ללמוד בערבים לעסות זאת, ואין אפסרות לצאת לבלות בבאר-סבע. הוא הדין לגבי תל-אביב או ירוסלים.

נוסא זה קסור לנוסא הסיכון. יס אמנם החלטה של ועדת הסרים לבנות כ-1200-1000 יחידות דיור במסך חמס הסנים הקרובות, אבל סר הסיכון אמר סאם אין תוסכים ואין תכניות להרחבה מבחינת קלישה ותעסיה, הוא לא בונה עכסיו דירות. בסנת 1976 לא הוכנסה לתכנית הבניה אף דירה בירוחם.

פ. גרופר: יס דירות פנויות?

י. עם-סלם: כן. בכוחות מקומיים ובסיתוף עם אנסים סרצו לעזור לנו, ארגנו יזמים פרטיים שהיו מוכנים להגיע לירוחם והפרוצדורה יבמסרד המסחר והתעסיה נמסכה חדסים ארוכים. יס מספר רציני של יזמים סאמנם בודקים את רצינותם, אבל יס במסך יותר מודי זמן והם פתיאסים ועוזכים את הענין. הם אומרים שהם יכולים להתקיים במקום אחר.

ד. לוי: מה הקסיים וכמה הם נתקלו. תן דוגמא.

י. עם-סלם: יס יזם סבא אלינו עם נוסא של סיס מלאכותי. הפנינו אותו למסרד המסחר והתעסיה ונאמר לנו סלא כדאי כל כך לבדוק את הנוסא הזה, כי כנראה הוא לא מספיק רציני. בסופו של דבר המפעל יוקם בדימונה.

בתחום החינוך ניסינו ואנחנו פנסים כמה דברים שהצוות המקומי גיבס. יס היום צוות רציני גדול סיכול לגבס תכנית לביצוע. מסרד החינוך מתעלם סבעיות המקום, מתכניות סאנחנו יזמים ומביאים לו ומבקסים את עזרתו לביצוע. זה פתכסא בכמה דברים. אמנם, הרבה תקציב הוסקע, אבל זה לא פותר את הבעיה.

י. עם-סלם:

קיימת בעיה רצינית מאד, והיא בעיה של הבאת טורים טנוסים ומוסמכים. מי שהולך ללמוד בסמינר ומקבל עזרה ממסרד החינוך, הולך ללמד בעירות הפיתוח. הבעיה היא, סמורים צעירים שענני שיפוח מלמדים ילדים שעובי שיפוח.

ה. זיידל: מה היה אחוז התחלופה באוכלוסיה בירוחם?

י. עם-סלם: 25 אלף עברו, זה מחזור.

ג. דוד: פה התחלופה הרבה יותר קטנה מאשר במקומות אחרים, אבל נסאר מסקע.

י. עם-סלם: זו בעיה חברתית רצינית מאד. הסכבות שבאו עם העליה הגדולה, נסארות; ואילו הסכבה

העילית מתחלפת כל הזמן.

ל. דיציאן: מה באופן מעסי הבעיה שלוחצת?

י. עם-סלם: איננו רוצים לומר סתם "סיקמו מפעל". אנחנו רוצים סיהיה צוות בין-מסרדי של המטלה סיקח על עצמו לפתח את העיר הזאת, לפרוץ את מעגל הקסמים, להתחיל לבנות דירות ולהביא מפעלים סיעזרו בקליטה; סהיה דעת קהל סאנהדת את המקום. יס רצון מצד כל המסרדים לעסות ויס צוות רציני שהולך לבנות תכנית לביצוע, לא על הניר, כדי שבזמן הקצר תיפתר הקעיה שנמסכת הרבה סנים.

אנחנו מציעים שיפוץ ופתיחה של כביס הנפש המקצר את הדרך לכאר-סבע ביותר מ-17 ק"מ. בוסף לכך, הקמת מפעל ציבורי רציני עתיר יידע סימסוך אליו סתיסבים בעלי פושנציאל גבוה לירוחם. מפעל ציבורי יהווה בסחון כלכלי לתוסבי העיירה וימנע את התושעה סהיינו עדים לה לאחרונה סמסבר במפעל פרטי; גרם לזעזוע בכל העיירה.

ז. לוי: כמה פועלים נמצאים היום ללא תעסוקה וכמה צפויים לפיטורין?

י. עם-סלם: היום נמצאים כ-150 מקרים ספציפיים בלסכת העבודה ללא תעסוקה.

אנחנו מציעים הכוונה ברורה וחד-סממעית של כל עובדי המפעלים המקומיים להתגובר בירוחם וחלק מעובדי המפעלים האזוריים, ולא רק הפועלים הפסוטים. הצנאים והתמריצים המיוחדים ינתנו למפעלים הסוקמים בירוחם רק בתנאי סכל עובדיהם יתגוררו במקום. לא יתכן סהעובדים הבכירים יגיעו מבאר סבע או מקום אחר.

אני רוצים ליצור דעת קהל אנהדת וחיובית לירוחם בקרב החברה היסראלית; לא אחת נתקלנו בתושעה הסדאיג ספקידי מפסלה התיחסו אל ירוחם כאל מקום סלאדם חיובי אסור להגיע אליו. זה דבר חשוב מאד. אסרו בפירוס לאנסיים: אתה מסוגע ללכת לגור בירוחם?

הצעתנו הנוספת: יצירת תנאים ותמריצים פתאימים למסיכת עובדים נדרסים ובעיקר לכוחות הוראה מוסמכים ופנוסים: בין התנאים יסנם הסעיפים הבאים: פשור מס רכוס לבעלי דירה במרכז הארץ; הנחה סמפעותית במס הכנסה; פישוש בהליכי האיכלוס של מועברים; אפסרות דיור בסכר דירה ורכיסת דירות על ידי מסרד הסיכון; יצירת הסתלמויות לעובדי הוראה בירוחם; תנאים אחרים סייקבעו תוך מחקר, כאסר המגמה למסוך כוחות נדרסים פעולים. אדם סהגיע לירוחם ורכס דירה,

י. עם-שלום:

ורוצה למכור אותה כעבור זמן מסוים שהוא רוצה לבנות. לעצמו בית בודד, אין לו לפי למכור את הדירה. אנחנו רוצים שמסרד הסיכון יקנה דירות כאלה.

הצעתנו הנוספת: - התחלת בניה בהתאם להחלטת ועדת הסרים לעיירות פיתוח בטגסה לקלוש בסנים הקרובות את עובדי מפעלי הפוספטים והמפעלים סברסת חובב. הבניה תהיה נמוכה, כולל כל הפיתוח הנדרס ובאיכות בניה גבוהה. קיימים מפעלי צין ופוספטים אשר במסך הסנה יקלטו מספר רב של עובדים. אנחנו רוצים שעובדים אלה יהיו תוסבי ירוחם ומסרד הסיכון כבר ייערך לבניה הדרוסה.

ר. דוד: באיזו צורה לגרום לכך שהעובדים יהיו בירווחם? להכריח אותם?

י. עם-שלום:

אם הם מקבלים תפריצים כמו סמג'יע לאיזור א' פלוס, הם יהיו באיזור זה ולא

בבאר-סבע.

ר. דוד: אתה רוצה שהמפעל ידרוס שהעובדים שלו יגורו בירווחם.

י. עם-שלום:

אנחנו מציעים שתנאי רכיסת דירות ובניה פרטית יסובסדו ויעמדו על תשלום מזוטנים סביר. כמו כן אנחנו מציעים תיכנון הכוונת עובדי מפעל צין להתיסבות בירווחם. אני לא אוסר כפיה, אלא תכנון. כמו כן שיזור מספעותי בתחבורה הציבורית בין ירווחם לבאר-סבע ויצירת תחבורה ציבורית בין ירווחם לבין תל-אביב וירוסלים.

אנחנו מבקשים עידוד יזמים פרטיים המביעים רצונם להקים מפעלים בירווחם ופיסוט הליכי איסור התפריצים. כמו כן יצירת תנאים פיוחדים למסיכת רופאים מספחתים ומקצועיים סיסתקעו בירווחם. סיפוף והרחבת כביס המוביל למפעלי הפוספטים באורון ונחל צין. תגובס תכנית לקלישתעליה ברסה נאותה ובהתאם לצורך יוקם מרכז קלישה. ירדנו מספת הקלישה, וודאי לא בגלל התוסבים.

אם יס להדגיס, אנחנו חוסבים שהדגס צריך להיות בנוסא פיתחת כביס הנפט, קיצור הדרך לבאר-סבע, פתיחת הדרך למפעל איזור התעסיה והקמת מפעל ציבורי במקום.

היור מ. ורטמן:

קיימת סאלה מרכזית של עתיד ירווחם. טוב היה אילו הכנסת דנה בנוסא במסגרת הצעה לסדר היום או בוועדות המתאימות. יתכן שהדיון צריך להיות לארק על ירווחם.

מ. גז: אני רוסמת את עצמי להגיס הצעה לסדר היום בנוסא.

היור מ. קרטמן:

אין עוררין על כך שצריך לעסות הכל כדי סירווחם תהיה יסוב מבוסס ותוסביו לא יברחו מסם. יסיבת ועדה בפגרה מזומנת למקרים דחופים. היסיבה הזאת זומנה במיוחד לאור ההתפתחויות שהיו לפתע פתאום. אחרת לא היינו מתכנסים. אני מציע שנתרכז רק בעניני תעסוקה,

3.9.76

ד. אלפסי:

בתיחם לסאלה המרכזית הקונקרטית והיא בעיית התעסוקה. היום יש בירוחם אלפיים עובדים, 800 עובדי תעסיה מקומית, 500 עובדי ציבור ו-700 עובדי חוץ, עובדים בסביבה כמו בקמ'ג, בפוסטשטם ובדימונה, 95 מהם עובדי בנין בסולל בונה ורסקו. נכון מה סאלה חברת הכנסת גז, ביחם לידיעות בעתונות סיס 500 מקומות עבודה בסביבה וכי אנסי ירוחם יכולים להקלט בהם. אנחנו כאנסי המקום, איננו רואים את הדבר הזה כפתרון ומתנגדים לכך. מידי שנה מסתחררים כ-64 מצעירי המקום טצה'ל. היום הצעירים אינם מוכנים לעבוד עבודות סטנדרטיות. מחפשים עבודות סיס בהן הרבה יותר סיפוק ואטר עונות להסכלה שלהם. הם רוצים להסאר בירוחם. התוצאה היא שהם נאלצים לעבוד בסביבה וחלקם הגדול בכלל לא בא לירוחם. אם בחור כזה עובד בדימונה, למה לו לגור בירוחם כאשר הוא יכול לגור בדימונה? יש לו אותם התנאים לרכיסת דירה וכל יתר התנאים טובים.

יש מקורות תעסוקה בסביבה, אבל כאשר בונים ישוב, בונים אותו בכוונה שהוא יסגסג ויהיה בעל מפעלי תעסיה מסלוי, עם מספר אוכלוסיה מסויים. ירוחם הלכה ונחנקה. סגרו כביס פה ופתחו כביס במקום אחר, בנו במקומות אחרים. בסנת 1967 היתה מהפיכה תעסיתית בירוחם. לראטונה קם המפעל הראסון בירוחם. עד אז כל התעסוקה היתה בעבודות זרות. כאשר גם המפעל הראסון, הוא נתקל בקסיים, כי האנסיים לא היו מחונכים לעבוד בתעסיה וליחסי עבודה הנדרסים בעבודה תעסיתית.

אנחנו צריכים להסתכל על בעיית התעסוקה לא מאספקט של כיבוי סריפות. יש לתת את מלוא התנאים כדי שאנסיים יגורו במקום. התעסיה צריכה להיות מקומית. בציבור בירוחם הוא ציבור טוב מאד, סקט ולא רעטנז. אנחנו נמצאים בארץ ישראל הסביעית ולא הסניה. אם המטלה לא תיקח את הנוסא הזה לידיים ולא תיצור את התנאים סצריכים להיות, זה עלול להביא באחת הימים להתפוצצות רצינית ואינני יודע אם מיסהו יוכל לעצור אם גל הזעם של אותם האנסיים. יש לנו היום כארבעים צעירים שסעטונבים. תארו לעצמכם סביסוב של 6.5 אלף נפש יש כ-146 נוער סולים שפורצים וגונבים וכן הלאה. אתם יכולים לתאר לעצמכם מה זה להסתלט על מצב כזה. יש אצלנו מספחות טרובות ילדים סחיות כתנאים קסיים מאד ולא יכולים להסתלט על ידליהן. הגילאים מדהימים. לילדים בני סס-סבע יש תיקים במטטרה. ילדים בני סבע מעסנים ופורצים. זו חבית של חומר נפץ.

פתרון הבעיה על ידי תעסוקה בסביבה יכול להיות טוב ומצב של היום. אבל מבחינת העתיד אין מנוס מבנית מפעלים נוספים בתוך ירוחם. בלי מפעלים אין מקום להביא עולים, בלי מפעלים אין מקום לעודד אנסיים לבוא להתיסב בירוחם ואין מקום לעסות סום צעד סיכול להביא לפיתוח ולרמה חברתית. הבסיס החסוב ביותר לפתרון בעיית ירוחם, זה בהקמת מפעלי תעסיה מקומיים.

ל. דיציאן:

זה יפתור את בעיית נוער הסוליים?

ד. אלפסי:

זו בעיה של חינוך סאני לא רוצה להכנס אליה. אני חוסב סועדה זו יכולה לעסות הרבה למען ירוחם, אם תתרכז בבעיית התעסוקה היום. יש להסתכל על הבעיה לא דרך הראיה של השווח הקצר על ידיפתרון במפעלים בסביבה, אלא לשווח הארוך. אפשר להביא בחסבון הקמת מפעל בטחוני.

ר. דוד:

אתחיל בסאלת חברת הכנסת משילדה גז. הבעיה של ירוחם לא התחילה מהמקרה הזה, אבל היא התחדדה בעקבות הפיטורים האלה. פיטרו טאה עובדים מסני המפעלים, שפפו ונגב קרפיקה. מהם כ-50 תוסבי דימונה ולא תוסבי ירוחם.

3.9.76

ר. דוד:

הקסיים של סני המפעלים האלה נובעים ממדיניות המפסלה, פתיחת ההסכם עם הטוק האירופי המסותף שמחייב את נגב קרמיקה לעסות הסבה, לעזוב מחלקה כוסלת ולעבור למחלקה יעילה, והדבר מחייב בסלב זה פיטורים ובעוד סנה-סנה וחצי יידרסו עובדים נוספים. ב"שטפו" יס בעיות עם ההובלה הימית. סני המפעלים במצב טוב ועובדים עכסיו סינויים פנימיים.

מכאן לענין תעסוקה בירוחם ובסביבה. אנחנו רואים את האיזור, והוא כולל את ערד, דימונה וירוחם, כסוק תעסוקה אחד, כאיזור עבודה אחד. בכל המפעלים באיזור הזה מפרנסים ומתפרנסים כל תושבי עיירות הפיתוח, בלי להתחשב באיזה תחום פוניציפלי נמצאים המפעלים. המרחק בין דימונה וירוחם הוא 12 קילומטר. המרחק בין המפעל הקיצוני באיזור התעסיה הנוכחי בדימונה וירוחם הוא 10 ק"מ. סוף איזור התעסיה של דימונה מרוחק 8 ק"מ מירוחם. נוסא המרחקים כאן הוא בלתי-מסמעותי לחלוטין, פרט לענין למי המפעל מסלם מסיים. יס לנו בסביבה הזאת שאר התעסיה הישראלית, סכל ערי הפיתוח בגליל חולמים עליה. הכור האטומי, מפעלי ים הפלח, תסלובת ארד, נחל צין ואורון, ועכסיו המפעל החדס שבסלבי דיון, מפעל היציקות וסרטי בלמים בדימונה. בכל המפעלים האלה ה הכנסה היא מעל הממוצע, והעבודה בעלת ענין ואתגר, וכמעט כולם חיים על היצוא.

אחת הבעיות שהמפעלים האלה מתלבשים בהם היא חוסר כוח אדם לביצוע הזמנות קיימות ליצוא. יס במפעלים הזמנות יצוא סאינן מתבצעות כלוח הזמנים, בגלל בעית כוח אדם. ברגע סקרה האירוע של הפיטורים, מסתבר שהסוק והמציאות חזקים יותר מהמפסלה. נציגי המפעלים, בייחוד של סרטי בלמים, היו בירוחם לפני נציגי המפסלה. מנהל כוח אדם של המפעל הזה היה בירוחם לפני סאנחנו הגענו. הם ראו כאן מקור לכוח אדם. ענין ההסעות מכותה. אין בכלל בעיה. יס רק בעיה אחת, והיא אינה בעיר של האיזור הזה בלבד, וזו בעית ניידות עובדים ממפעל אחד לסני.

צריך להתחיל לעבור הסבה מקצועית, וכל כמה סמנסים לרפד את הדרך, זה מסבר בחיי העובדים. אני מוכרח להוסיף, סאינני רואה מדוע נסיעה של 25 ק"מ לרמת חוב עדישה על שני נסיעה של 8 ק"מ למפעל סרטי הבלמים, פרט לעובדה ססיפוץ הכביס ברמת חוב צריך לעלות 50 מיליון לירות.

ד. אלפסי: כל העובדים המפורשים הם פטוטים.

ר. דוד: אי-אפטר בנסימה אחת לבקס מפעל עתיר-יידע ומצד סני לומר סאי-אפטר לקלוש את העובדים כי הם עובדים פטוטים. מדובר בכוח אדם פיומן. סרטי בלמים עובד ליצוא ולחיל האויר. הוא מוכן להסקיע בהכסרת עובדים, מסרד העבודה מוכן לעזור בהכסרת עובדים, בהכסרה מקצועית. כאסר עובד פטוש צריך לעבור למפעל מתוחכם, זה קסור ביסורים. כל המפעלים סמנובר בהם הם מפעלים סצריך בהם כוח אדם פיומן. יס בהם מעט מאד כוח אדם פטוש.

ד. לוי: אם כך, זה לא עונה לבעיה העכסוית של ירוחם. זו סתירה מוחלטת.

ר. דוד: אני אומר סזה כרוך בהסבה והכסרה. אין לנו היום ענין להקים מפעל סצריך כוח אדם פטוש. למי יס ענין להקים מפעל סכססיל נוסף סזקוק לעובדים סיודעים לחבר את החוטף בנינו מפעל גדול ומתוחכם בהסקעה אדירה, ועכסיו צריך להסב את העובדים הפטוטים סיוכלו לעבוד בו.

י. עם-סלם: אני מודיע לך שהמפעל לא מוכן להכסרה מקצועית.

ר. דוד:

ירוחם מסווגת כאיזור פיתוח א' פלוס.
הסיווג הזה מוסך הרבה אנשים ויזמים
והפירצה הזאת קורצת לכל מיני אנשים, כאשר באופן כללי פדינת ישראל
מסקיפה כמעט את כל הכספים במפעל. התנטינו במספר מקומות והיו לנו
בעיות. במקרים לא מעטים הכנס המקום לבעיות, כי אחר כך יש פישורי
עובדים, היו בעיות עם ערבויות המדינה. מבקרים אותנו על הלהיטות
לחלק את כספי המדינה וערבויות המדינה לכל מי שמציע משהו.

אנחנו כעת בודקים כל מפעל וכל יזם.

כאשר אופרים למיטהו "לא", זו אינה תשובה סופית במדינת ישראל.
ברגע שמסרבים למיטהו, יש פרנסי טוב, יש ראס עיר וכן הלאה, שבאים
ללחוץ, כותבים לסרים וכן הלאה. כאשר אופרים "לא", זו ביורוקרטיה.
בא ידם ורצה להקים מפעל שכסטיל. המסרד נדק אותו והסיב בטלילה.
לא נראה לנו לא האיס, לא הסוצר, לא הציווד ולא היזם. אז אפרו פרנסי
היטיב שבאים פוכן להקים את המפעל בלי סיוע, סגיתן לו רק טבנה.
היה פפסרד מיטהו סאמר לי סאחתים אותו על התחייבות שהוא לא רוצה דבר.
היעם חתם על התחייבות. אמר לי אותו איס במסרד, לכל אסתפק בהתחייבות
זו אלא אחתים גם את פרנסי היטוב על כך שהם יודעים שהמפעל קם בלי
סיוע נוסף. גמהם חתמו. לאחר סכל הענין התחמם, בא האיס ואמר:
אני פוכן להרחיב את העסק, אבל מסרד המסחרוהתעסיה צריך לעזור ויס
ביורוקרטיה.

ד. אלפסי:

מה הרלבנטיות לענין?

ר. דוד:

דיברת על הכוונת מפעלים. כדי שלא יהיו
בעתיד ויכוחים אם המפעל נמצא בתחום
המוניציפלי של דימונה או ירוחם, תוכנן סמפעלי התעסיה לעתיד לא
יהיו לא בדימונה ולא בירוחם. התכנון, שהסקר הראסון שלו הסתיים הוא
להקים את איזור התעסיה אי-סם בין דימונה וירוחם.

ד. לוי:

האם יש החלטה סבירוחם לא יקום אף מפעל?

ר. דוד:

גם בדימונה. אנחנו פפתחים כאן איזור
תעסיה.

ד. לוי:

אני רואה מזכיר מועצת הפועלים וראס
עיר סצריכים להיות הראסונים לדעת על
כך הם אינם יודעים. זה ניתוק חמור.

ר. דוד:

זה נמצא בתכנית המיתאר ולא מהיום.
זה היה מיועד לסנת 1980, ולפני סנה
הוחלט לעתחיל לתכנן זאת עכסיו, כי אם יהיה פיתון, אולי נצטרף
לבצע עבודות ציבוריות, ואז יעסו זאת. מפעלים בסביבה נמצאים כל הזמן
בטלבי פיתוח. בחדסים האחרונים חלה האטה מסוימת במפעלים, בעיקר בסטח
הכימיה, וזה הספיע גם על רמת-חובב. המפעלים האלה נמצאים לפני
פיתוח מסיבי, בייחוד בצין. אתם דורסים סאני אהיה פוכרה לבוא למפעל
ולהתנות לו תנאי בל יעבור, שהוא מקים את המפעל במקום רק בתנאי
סכל העובדים שלו יגורו בירוחם. יכול להיות סבעל המפעל יחתום על כך,
אבל הוא עלול להסאר בלי עובדים. מה לעסות סאסת המהנדס אינה רוצה
לגור במקום? הבעיה הזאת היתה קיימת גם בדימונה והיא התגברה עליה.
התגברה לא בעזרת המטסלה.

על תכנית הפיתוח עובד צוות שהכין במסך

ססה חדסים את התכנית. הועדה הבין-מסרדית ביקרה בירוחם ויסבה עם
אנסי המקום. הדברים הובאו ליטיבת המועצה. החלפו דעות והוסמעו
הסגות וזה הוצג כבר אז. יטבו עם אנסי המקום והגיעו לסיכומים.
יסנה החלשת ממטלה בעלת מספר מרכיבים, דיור, תעסוקה וסירותים.

ר. דוד:

לגבי הדיור, יש כ-250 דירות

מוכנות וריקות.

ד. לוי:

האם בדקתם את בעיית הדיור במקום?
האם אין במקום אנשים שמצפים לדיור?

האם זה לא מיועד גם להשקת דיור של מספחות במקום?

ר. דוד:

אחת מן הסתים, או סאתה רוצה למסוך
אוכלוסיה ממרכז הארץ, ואז אתה צריך לספור

על הזמן על מצבת דירות, כי יכולים לבוא אנשים שרוצים לעבור לסב.
תכנית הפיתוח הרב-סנתית פתיחת לסנים ולא לאוגוסט 1976. היא פתיחת
לפרק זמן של חמס-סס סנים. אם היום יש 250 יחידות דיור ריקות ויש
קיצוץ בתקציבים ויש ביקוש גדול לצפת ובית-סאן מצד אוכלוסיה, ואנחנו
צריכים לעסות סווג פנימי זמני בסנת 1976, סוכס לבנות הסנה במקום
אחר. בגלל שהחלטנו החלטה פסויימת נמסיך לבנות דירות במקום אחד ולא
בסני? בסנת 1976 אין בעיה מיוחדת של דיור בירוחם. הבעיה של האיזור
היא אי-עמידה בלוח זמנים של הזכנות יצוא

סר פרוץ:

סמעתי סאין בעיית דיור. יש בעיה. אין היום
דירות גדולות. יש דיור צפוף. אם אני

רוצה לקלוט אנשים בתחום זה, אני צריך לתת להם תנאי מינימום למגורים.
יש קסיים בירוחם.

ר. דוד:

לגבי הסירותים, סוכס בימים האחרונים על
בנית סופרמרקט. זה לא מתבצע פהיום למחר.

הסיכום הוא עם סתי חברות מפסלתיות. הבניה תתחיל לאחר גטר ההכנות.
בנגב יש עוד עיירה, מצפה רמון, סבה קרה דבר מיוחד, ולא ב"אסמת" הממסלה.
סם עומדים ומפתינים בתור 250 מספחות ממרכז הארץ שרוצות לעבור לסם.
יש רסימות של אנשים סאין להם דירות פתאימות ואין במקום מקורות תעסוקה
פתאימים. זה לא נעסה לא על ידי צוות בין-מסרדי ולא על ידי סום פקיד
מירוסלים או מקום אחר. לתכנית של בית-סמס נרסמו סאות אנשים.

מערכת הסיוע מבחינה בין דימונה וירוחם.

כל אזרח ממרכז הארץ שרוצה לקבל דירה בסכירות, יכול לקבל. סכר הדירה
300-400 לירות כחדס. בענין זה אני תוסך בעמדת חבר הכנסת אמיר בענין
סס הרכס. אנחנו מרחיקים לכת עוד יותר. אנחנו אומרים סמי סכר את
דירתו במרכז הארץ ועבר לעיר פיתוח, לא יסלם סס סבח מקרקעין.

ד. לוי:

מה התסובה למפושטים האלה מבחינת תעסוקה?

ר. דוד:

עבודה באורון, צין. אזרח סרוכס דירה
בדימונה מקבל 100 אלף לירות מסכנתא,

25 אלף לירות הלואה עומדת, 3 אלפים לירות מענק העברה, ועוד
8 אלפים לירות. יחד 136 אלף לירות. אם האדם הולך לירוחם הוא מקבל
130 אלף לירות מסכנתא במקום 100 אלף, 30 אלף לירות מענק, חמסת אלפים
לירות דמי העברה ועוד. יש הפרס של 50 אלף לירות בין סני המקומות.
אם בכל זאת עוברים לדימונה, סימן שהעוקץ אינו במערכת התמריצים
הכספיים. כנראה יש גם בעיה של איכות החיים, רמת הסירותים, רמת
החיים, רמת סרותי החינוך, וכל זה אינו בידי הממסלה. אי-אפשר לגלגל
הכל על הממסלה. אני מסכים סלממסלה יש בזה חלק נכבד.

ב. חקלאי:

אין בפטרון בעיות חריפות ואקסואליות
כדי לפתור בעיות יסודיות. יתכן שהחריפות

סמלוה את האקסואליה מעבר למסמעות האמיתית של הדבר, יש בה סמפסום
סמחייב בירור מקיף ויסודי, אבל יש לי הרוסס סאנחנו נמצאים בתהליך
של התהוות סכבה של כמה עסרות מפושטים, והדבר מחייב נקיטת אמצעים
דחויים סאני רואה אותם כעזרה ראסונה, גיסה הומניטרית ואנוסית,

ג. חקלאי:

מעבר לשענות ותביעות ומענות ומעבר לחסכוניות היסטוריים ואחרים. אנחנו עומדים בפני מצב דברים, סקונקרטית בסני מפעלים מפושרים עובדים, בנגב קרטיקה 56 עובדים, מהם 22 תושבי ירוחם. רשימת מפושרי נגב קרטיקה סוכמה כבר. אני מתכנן להגדיר את התחילו בהפגנה רבתי. יש לי רושם מסעון החול יאזל ב-5 בספטמבר, ונמצא את האנשים בלי תודעה מספקת למה מעמד לקרות להם ביום שני, וחבל.

בסמפו התחיל הענין פשיטורי 47 איס. יש עדיין מסא ומתן. גם סם החלוקה כ-50% מאנסי ירוחם. בין המפושרים מספר גדול של נסים. ברגע שנודע לנו, הקמנו צוות ספקד את מקומות העבודה באיזור. ידוע לנו איפה דרוסים עובדים. יש מקומות ומפעלים שכבר נואסו לקבל עובדים, והידעה על המפעלים שלהם כבר לא מצויה בידינו. מסתבר שיש לנו ארבעה מקורות מעסוקה גדולים. האחד באורון סמסוגל לקלוט 15-17 עובדים, אם כי אני לא בטוח שהמפושרים יכולים לספק את הכל. הוא דורס, למסל, שלושה מסגרים. אינני יודע אם בין המפושרים יש מסגרים.

בכיתן דימונה יש הזמנות בלתי-מוגבלות. הם יכולים לבלוע את הכל. גם בסיבי דימונה יש ביקוס. מפעל סיבי הכלמים היה בפרובלמטיקה די גדולה. יש לו ביקוס ל-80 עובדים ויש סם תחלופה בלתי-פוסקת של עובדים.

ז. אמיר:
אני מבין סברדיזט של 15 קילומטר אפטר לקלוט את כולם?

ג. חקלאי:
לדעתי כן. יש בעיה רצינית של נסיגה בסכר. זו בעיה סמלוה אותנו בחדשים האחרונים בתהליכי הפיטורים. אני סמח סאנחנו נמצאים במצב שיש לנו עדיין מה להציע. ביכולתי להציע לאנשים לסבת בבית ולקבל דמי אבטלה. זו נסיגה, במקרים ידועים, רצינית למדי. אינני יודע אם יש בענין זה מקום דומה למה שהיה בתמנע באילת. עובדה שרוב האנשים נסארו באילת. הם נצמדו למקום העבודה החדש שלהם. שנת הלימודים נפתחה עם רוב המספחות במקום.

כל מי שנגזר עליו להיות מפושר, אנחנו רוצים לראיין אותו. לגבי מפושרי נגב קרטיקה, עסינו כבר "תרגיל" ויש לנו הצעת סיבוץ לכל אחד ואחר, אלא סצריך לראיין אותו. פרנסי העיר צריכים ליצור במקום אוירה סאנסיים לא יתנגדו ללכת למקום עבודה אחר. אין ברירה. זו אינה גזירה סביכולתנו להפר. אין סיבה סמי סמפושר היום, לא יבוא למקום סנסכם עליו ויקבל הצעת מעסוקה, עם נסיגה בסכר. אין פנוס מזה. האם לסבת בבית ולקבל דמי אבטלה יותר טוב?

טיפלתי בסנה האחרונה בעטרות מסברים מעסוקתיים עם אלפי עובדים. אחד הכללים שהצלחנו לסמור הוא, סאנחנו רוצים שהמפושר לא יגיע ללסכת העבודה. אנחנו מסתדלים להביא לו הצעת עבודה סבוע-סבועיים לפני שהוא מסיים את עבודתו, סיידע שהציפיה שלו מעוגנת במציאות. על ידי כך אנחנו מסחררים אותו מחרדה. גם במקום החדש צריך העובד להתחיל בתקופת נסיון ולהוכיח את עצמו, ולא יעמוד לו העבר סעסה במקום אחר. כאן נדמה לי סאנחנו עלולים "לפספס" את הענין. ברגע סאיננו מצליחים להבטיח את הרצף התעסוקתי והאם מתיצב עוד יום ועוד יום בלסכת העבודה, עצם הגעתו והתמסכות התיצבדותו סם מכניסים אותו למסבר שהציאה מפנה וההסתגלות מחדש אינם פשוטים. תקחו זאת לתסומת לבכם. כל אחד סן המפושרים עלול להתגלגל למסבר ססום הפגנה לא תחלף אותו ממנו. יש בעיה של גיוון מעסוקת מועט.

ל. דיציאן: גם בסיבה?

3.9.76

ב. חקלאי:

גם בסביבה. זו בעיה של דימונה גם כן. אלה לא דברים שאפשר לחולל בהם מפנה במטה קסם. יש מכלול של ענינים, יש סורה של בעיות חברתיות, אנוסיות, דמוגרפיות שטעונות הפסך בירור מקיף ויסודי. עיקר הנשל מושל על פרנסי העיר, אם אתם לוקחים את הדברים לידיים ולא יורדים לחייהם של עסקני המטלה. לדעתי אפשר להתקדם, והוכחנו זאת בלא מעט מצבים.

אשר לכביסים, אם כי אתם רואים את הגאולה בסיפוף כביס הנפט, אנחנו רואים שהתעסיה תפתח בכיוון הצפוני ולא הבערבי, אם כי רמת חובב עם הפושנציאל התעסוקתי שלה אינה מבוטלת. כאשר אנחנו בלחץ חמור מבחינה תקציבים, ותקציב של 30 מיליון לירות אינו מצוי בידינו לענין הכביס הזה, זו עובדה. זו בעיה תקציבית פשוטה. אני מציע לא להסליך את היהב על הכביס הזה, כי גם אם היה נפתח התרוטה שלו בטווח הנראה לעין אינה מבטחת. כביס אורון אמנם עביר אבל הוא טעון סיפוף.

במידה. שהסמת האנסים|בעבודה תעורר בעיה של הסמה - בלי גבולות. כאשר פוטר 340 מסיבי דימונה, הפכנו סמים וארץ. לקחנו 120 איס לצפון הארץ למפעל הבלמים בתנאי פנימיה על חטובנו, כדי ללמוד מקצוע. אנחנו מוכנים לעסות זאת גם לגבי ירוחם. אם תהיה תכנית, אנסי ירוחם צריכים לדעת שבמישב שלנו ניתן להם. אם יש צורך להקנות יידע ולתת הכסרה מקצועית, בלי מעצורים. כאשר טמעת על עטרות צעירים סמסתובבים סם, הצעתי להביא להם סירותי הכסרה מקצועית. אבל באין מוטיבציה של האוכלוסיה זה קשה: יש תהליך טבעי ביותר ואנחנו צריכים להסתייע בטותפים. אנחנו פתוחים לכל מחסבה ולא בהתכתבות, אלא כדבר איס לרעהו. נתחיל לראיין אנסים ונסלח אותם לעבודה מידיית. אחרת יסתובבו בירווחם עוד חמיסים אנסים בלי עבודה, בכריאות טובה וחייכם לא יהיו חיים.

היור' מ. ורשמן:

אני מעדיף טהנוסא יועלה בכנסת בדרך של הצעה לסדר היום, ואז אפשר יהיה לדבר על המכלול של הבעיות. אני מציע שנסיים את ישיבת היום בהחלטת סיוע מידי לנוסא טעווד על סדר היום של ירוחם. איננו נכנסים לעניני מטא ומתן בעניני פיטורים. הזעקנו כדי לסייע בידכם למתן עד כמה סניתן את הכאב של פיטורים, ולסייע בידי העוסקים בדבר לקלוט את האנסים האלה בעבודה. זו בעיה כאובה, אבל זו לא רק סאלה כספית אלא גם סאלה חברתית.

אני מציע שנסיים את הישיבה בפניה למסרד העבודה, לממטלה, לעסות את הכל כדי לקלוט וכדי לאפשר פעבר מהיר של אלה סיפלוטו מהעבודה, כולל הסבה מקצועית, למקומות החדסים. הייתי מציע שנעמוד על המסמר וכעבור סבוע או עסרה ימים, אם נראה סאין התפתחות חיובית ויש צורך בהתערבות שלנו, נקבע ישיבה נוספת.

ד. אלפסי:

הרוסם סמתקבל סכאנו לבכות, כי אנחנו מזוכיסטים ולמעסה אין בעיות.

ד. לוי:

אני לא סאמין בדחיפת האנסים; לתעסוקות אחרות כאשר הם הסקיעו את מישב מרצם במפעלים הללו, מה עוד סזה כרוך בהורדת הסכר. זו תהיה דחיפתם להיות בצרכי סעד. הייתי מציע למסרד העבודה, סבהתחלה יסלים מהקופות הסונות שלו, את הפרט הסכר במקום החדס להפרט הסכר שהיה להם קודם.

א. לבנבראון:

אני מצטער סאנחנו עוסקים בכיבוי סריפות, במקום למנוע את הסריפות. מה סלא נעסה במסך עסרים וחמט סנים, קסה לעסות ביום-יומיים. יכול לקרות סמפסרים

א. לבנבראון:

100 פועלים, אבל הבעיה שאין לאן לסלוח אותם. הבעיה אינה של מקומות עבודה אלא בצורך בפועלים מאומנים. מה עשינו במסך 25 שנה כדי שבירוחם יתקדמו ולא יהיו רק פועלים פשוטים? יש בעיה של 146 נערי סוליים בישוב כזה. יש להבטיח לפשוטים לפחות את אותה רמת חיים שהיתה להם לפני כן. איזה מפעל פפותח ירצה לבוא ללבנון? איך אפשר היום לפתח מפעל ברמה נמוכה? צריך למצוא פתרון כולל שבאותו זמן אנשים יעברו הכשרה טקצועית. יש למצוא פתרון מלא ל-100 המפוטרים. מי סעובד עסר סנים בקרמיקה, אי-אפשר להעביר אותו למכונות מתוחכמות כבר למחרת היום. צריך למצוא לו עבודה מתאימה כתנאים מתאימים.

אסר ל-30 מיליון לירות, כל בעיה היא בעיה של תקציב. עוד אפשר למצוא את התקציב לכך.

הי"ר מ. ורשמן: נמסיך לדון ביתר הבעיות בישיבה אחרת. את הישיבה הזאת חייבים לסכם בעידוד ובתמיכה במאמצים למצוא תעסוקה מתאימה לכל אלה שייפלטו או נפלטו ממקומות העבודה שלהם. ושם העבודה תאמר ברורות שהיא פונה למפסלה, למסרד העבודה, סיעסו כל מאמץ כדי להבטיח עבודה מתאימה לאלה שנפלטו ממקומות העבודה.

בנוסא המפעלים נדבר כאסר נדבר באופן

יסודי על בעית התעסיה.

אני מבין סועדת העבודה מאמצת את ההצעה לדון במכלול בעיות ירוחם ואין צורך להעלות

ז. אמיר:

זאת כהצעה לסדר היום.

יש צורך.

הי"ר מ. ורשמן: